№689 ١٩١١ سنه ٢٩ مای — یکشنبه — ٦٨٩ نچی نومر ١٣٢٩ سنه ١٣ جمادی الاخری

یولدز

ГАЗЕТА
„ЮЛДУЗЪ“
Цѣна 4 руб. на годъ
Редакція и Контора:
Казань, номера „Болгаръ“ № 19-й.
АДРЕСЪ:
Казань, редакція „ЮЛДУЗЪ“
Russie, Kazan, redaction
„julduz“.
Плата за объявленія:
(25) и (15) коп.
Телефонъ № 748

آلتنچی سنه

«یولدز»
یکشنبه، سهشنبه و پنجشنبه کونلرنده هفته‌ده اوچ مرتبه نشر ایدلور، ملی جریده‌ٔ ترکیه‌در.
بهاسی: بر سنه اوچون دورت صوم، آلتی آی اوچون ایکی صوم، اوچ آی اوچون بر صوم ٢٠ تیینندر.
آدریس آلماشدرو ٢٨ تین.
اداره‌سی بچه‌ن بازارنده «بلغار» مسافرخانه‌سنده ١٩ نچی نومرده‌در.

یول کتبخانه‌سی

سلف صالح قلمیله تألیف قیلنوب مصرده یاکی طبع قیلنمش گوزل ومهم کتابلر کلیتلی صورتده مصرده یا کاغنه کیترلدی.

الاتقان فی علوم القرآن بهاسی ٢ صوم ٥٠٥	اشهر مشاهر الاسلام بهاسی ٥ صوم ٥٠
الامامة والسیاسة " ١ صوم	بدائع الصنائع فی ترتیب الشرائع قدن
الاصابة فی تمییز الصحابة ٨ جلدده ١٢ صوم	گوزل ومفید بر کتابدر بدی جزء
الاسلام والردعلی منتقدیه ١ صوم ٢٠	بهاسی ٢٥ صوم

آدریس: Казань, „Юлъ.“

باصلوب چقدی
ادب باقچه‌سی
مجموعه‌سندن برنچی کتاب
قدرت یوزوگی
ترکلنك مشهور محرری احمد مدحت افندینك غایت عبرتلی حکایه‌در بهاسی بره‌ملب ٧ تین بوچته ایله ٩ تین.
کوبلب آلوچیلرغه بیوك تنزیل!!
آدریس: Казань „Сабахъ“

دقت ایتکز! غایت مهم کتابلر:

مقامات الحریری. امین ابن الحسن المداینی نك سینیه‌سی ایله شمس الشعرا طلحة النعمانی نك دیوان الاستیفاسی ایله برابر. بهاسی ٢ صوم.
فتاوای حدیثیه. الشیخ احمد شهاب الدین حجر المکی. بهاسی ١ صوم ٥٠ تین.
صحیح البخاری. هامشنده قسطلانی وشیخ الاسلام شرحلری ایله. ٣ صوم ٥٠ تین.
فتوحات الٰهیه بتوضیح تفسیر الجلالین. شیخ سلیمان الجمل. هامشنده مذکور تفسیر الجلالین ایله املاء محب الدین ابی البقاء العکبری. بهاسی ٨ صوم ٥٠ تین.
زاداتکه‌سز نالوژیارلی. زاداتکه‌غه مارکه‌ده‌یاری، اسامی کتب بوش.
آدریس: Оренбургъ یاکه Уфа Т-ву Каримовъ Хусаиновъ и К-о.

معارف کتبخانه‌سی
بوخغالتیریه بو کتابده همه کانتورسکی دفترلرنك فورماسنی کورگازوب «بوخغالتیریه» عاملی آچق تاتار تلنده هر بر یازو طانوغان کشی آگلارلق ایتوب اوکره‌تلگان. شونلقدن هر سوداگر هر کیتچی بر نسخه‌سنی قولده بولندروب دفتر اشلرینی شونك بونچه یورتورگه تیوشلی. زور قولده ٤٠٠ بیتلی بو کتاب بهاسی فقط ١ صوم ٢٥ تین بوچته ایله ٢ صوم.
سوداگر کالینداری ١٩١١ نچی سنه اوچون باصلوب چقدی صاتلماقده
بو کالیندار هر سوداگر اوچون کیره‌کلی اولغان معلوماتنی حاوی اولدیغی یله برابر روسیه، آزیه، سیبیریا، بخارا، خیوه، ایچنده‌گی مسلمان سوداگرلرینك مکمل آدریسلرنده شاملدر. بهاسی ١ صوم بوچته ایله ١ صوم ١٤ تین.
آدریس: Казань „Маарифъ“

Контора вновь назначеннаго Нотаріуса г. Казани
П. Э. Михаловскаго
قزان شهرینك یاکی تعیین ایتلگان ناتاریوسی پ. ا. میخالوسکی نك کانتوراسی ١٩١١ نچی یل ٢٠ نچی آپریلدن باشلاب آچق. اورنی ب. پرالومنی اورامده صافرونقلر یورطنده (اوّلگی ژوراڤلوفلر یورطی)، ئولگان ناتاریوس ا. ك. میخایلوفسکی نك کانتوراسی بولغان فاتیرده.

تجارتخانه برادران کریمفلر. قزان، اورنبورغ، اوفا
بالالار باقچه‌سندن

١ نچی کتاب دردلی اوقو	٥ تین
٢ نچی کتاب اوقوگلی	٥
٣ نچی کتاب ئوره‌ك	٥
شایان فهیم	١٢

Казань, Оренбургъ, Уфа, { Бр. Каримовымъ.

تش طبیبی Ал. М. Бурляндъ
آلیکساندر مارکوڤیچ بورلیند
آورولرنی هر کون ٩ دن ٤ که قدر قبول ایته. دیخوینسکی هم بچه‌ن بازاری اوراملری چاتنده برادران کریمفلر یورطنده.

اوفادن مکتوب.

یوبیلی هفته‌سی حقنده تفصیلات

برنچی مکتوب

١٥ نچی آپریلدن بیرلی نقد بر هفته کیچدی. اوفا شهرینك مسافرخانه‌لری، کروان سرای اوتیللری مسلمان مسافرلر ایله طولی ایدی. هر کون صباحدن آخشامغه قدر اورامل، باقچه‌لر مسلمان دیپوتاتلر ایله طولی بولدیلر. اورام چاوب یورگان فیتونچیلر ایله طولی. لکن همه‌سی بره‌ر ایکیشه‌ر کشی اوطورتقانلر. تورلی یاقغه قزو قزو چابالر. اوطورورغه یه‌مشیك یوق. ١٩ نچی مایغه قدر پوشکین اورامنده‌جانتورین یورطی اطرافی هر طرفنك مسافرلری ایله مملوایدی. چونکه یوبیلی کامیتیتی شونده. هر مسافر باروب یازلا. ضیافت مجلسینه اورن تعیین قیلدرا. دستورنامه آلا. یاقندن، یراقدن کیلگان دوست وبلشلری ایله کورشه. یاکا دوستلر ایله طانشا، بلشه. بربرسن طابشالر.

کامیتیت اداره‌سندن یراق توگل، سرای مسافرخانه‌سنده شغرم خلق. هر حجره‌ده مجلس ومذاکره، کیگاش ومصلحت. قایسی کیره‌ك، دی؛ قایسی کیره‌ك توگل، دی. کاریدورده‌ده مسافرلر کوب، هرییرده مباحثه ومناظره.

١٩ نچی مایده مناظره‌سرای، میترو پول مسافرخانه‌لری آلدنده اورامغه چقغان. اوّلگیسینك آلدنده بر قدیمی تقریرگه کرشکان. دارالمعلمین کیره‌ك توگل، دی. میترو پول آلدنده برجدیدی کیره‌ك‌لگن اثبات قیلا. هر ایکیسی طوغرسینده اوزوچی باروچی طوقتاغان. قوللر بولغاب، آوزدن کوبکلر چه‌چوب قیلنغان تقریر ونطقنی طکلی، تماشا قیلا. اول آراده ضابطلر کیله. طارالورغه قوشا. چالما، فه‌س، ایلتر، کامچات، قاراکول، یفه‌ك یاطوپی ومسکین بورکلر کیگان اطراف شتی مسلمانلری آرتلرینه قاری

قاری چیکنه چیکنه طارالالر. پالیتسه بیك یوواش. هیچ کم ایله شدتله معامله قیلمی. مقصودن منصفانه عرض قیلا. الوغلرنك امری شویله اولمالی.

مسلمانلرده مطیع. طارالگز دییو ایله اورامدن طارالالر. نومرلرده کامل حریت. هر کم یولداش مسافرلری، بلش ویاقداشلری ایله تله‌گانچه مشاوره ومذاکره ایته. بولاچق مجلسلرده نطق وتدبیرگه حاضرلنه.

هر کون وهر ساعت رأی واحتمالر آلماشوب طورا. بر کره کیریلر کوبره‌ك ایمش دیگان خبر طارالا، آندن بر ساعت صوگره بونسخ وفسخ ایتله. برنکیلر آرتغراق دیگان تخمین میدانغه چغا. اول آراده‌ینه بریاکا خبر چغا. آقساق موللا اوز فکرینه فکرده‌شلرندن امضا جییا باشلاغان ایمش دیلر. طوقساق ملا اوزون بر اعتراضنامه یازدروب کیلگان ایکان، شوکا قول قویدرا ایمش دیگان خبر طارالا.

یوق بیکه آلماسلر. دارالمعلمچیلر اون کاغذ ایله امضا جیغانلر. کامیتیتکه یازلغان ٩٧٠ کشیدن ٤٤٨ امضا جییلغان ایندی. کوب کشی دارالمعلمین فکرنده ایسه‌ده، امضا قیلورغه قورقا ایمش.

بوسوزلرده بارده تخمین وگمان. لکن همان شوندی سوزلرنی سویلیلر. همه‌سی برسی برسینه مناقض ومخالف بولا.

ینه یاکادن یاکا خبرلر چغا. دینی بولسه قدیمیلر دارالمعلمین‌گه کونه‌چکلر ایمش دیلر. کامیرچسکی ومیترو پول جییلشلرنده دینی وفنی‌گه قرار بولغان ایمش. کریمفلر مجلسنده بارچه زور حضرتلر وایشانلر دینی دارالمعلمین‌گه فتوا بیرگانلر ایمش. احمدجان آبزی فتاحنی‌ده کوندرگان ایمش. فتاح محمدجاننی‌ده دیمه‌گان ایمش. یوق‌لا، بولماس‌لا.

بو حاللر ١٩ نچی مایغه قدر بولغان احوال. ٢٠ نده رسمی قبول وتبریکات. ٢١ نده مذاکره مجلسی و٢٢ نده صابان طوی. بو کونلرنك حالی ینه باشقه.

ایکنچی مکتوب

٢٠ نچی مایده جمعه‌غه قدر رسمی قبول وتبریکات بعدنده اطراف شتی‌دن کیلگان وکیللر اداره‌ٔ روحانیه بناسی یاننده اوفانك برنچی مسجد جامعی حولینه (ایشك آلدینه) جییلدیلر. ساعت برگه قدر جامعنك خطیبی داملا جهانگیر حضرت آبزگیلدین خلققه ترکیچه اوزون خطبه ووعظ سویله‌دی. اخلاق اسلامیه وآداب شرعیه‌نی اجمالا بیان قیلدی. بو مجلس واجتماعنك اهمیتن بیان قیلدی. مفتی حضرتنك اهل اسلامغه دیانت جهتندن قیلغان خدمتلرن صایدی. اجمالا ترجمهٔ حالن سویله‌دی.

ساعت برده باشقه دورت مسجد جامعده بولغان قوم عموما برنچی مسجد حولینه طوبلاندیلر مفتی حضرت وقاضیلرده کیلدیلر. اوچ مکگه قدر اهل ایمان بر میدانغه جییلدی. شوندن صوگره جمعه نمازی اوقولدی. نماز ودعا تمام بولغاندن صوگره یوبیلی کامیتیتی منبر یانینه کیلدی. والی ولایت باشیلف جنابلری‌ده شونده حاضر ایدی. شوندن صوگره پادشاه اعظم وخاندان عالیینه خیر دعا قیلندی. وطنمز روسیه‌نك ترقیین ومملکتنك طنچلغن آرزو قیلندی. بو دعالردن صوك برنیچه مرتبه آمین واورا آوازلری کوکلرگه چقدی. ابراهیم اختمف پادشاه اعظم حضرتلرینه عرض اطاعت وباش وزیر اسطالیپین جنابلرینه وادیان خارجیه دیپارتامینتی رئیسینه عرض تشکر تیلیگراملرن اوقودی. جماعت مسلمین بر آوزدن قبول ورضا اظهار قیلدی. ینه اورا آوازلری آسمانه کوته‌رلدی. شول مجلسده روسیه‌نك ٣٦ ولایتنده‌گی محلات وجماعاتدن کیلگان تیلیگراملر اوقولاچق ایدی. بیك کوب اولدیغندن اوقولمادی. اجماللری گنه بیان قیلندی. تیلیگراملر آراسنده ترکیه وبخاراده طوروچی روسیه مسلمانلرندن قریم وکافکازدن کیلگانلری‌ده بار ایکان.

فوطوغرافلر وسینیماتوگرافچیلر بو تماشانك تورلی آن ووضعیتن فوطوغرافیه‌گه توشره طوردیلر.

بو رسملر «یولدز» تیاترنده برنیچه کونگه قدر کورسه‌تلدیلر. مسافرلرنك کوبسی کیچلرده بو تیاترگه کروب جمعه وتبریکات مراسمنده اوزلرینك حرکات وسکناتلری، نی روشده بولغانن قاراب کوروب کیتدیلر.

کیچ ساعت ٥ ده دوُرانلر جمعیتی بناسنده مفتی حضرت شرفینه بولاچق ضیافت حاضرله‌نگان ایدی. بو مجلسکه ییدی یوز قدر مهمان طوبلاندی. وقت موعودنده مفتی حضرت وگوبیرناتور واوفانك روس معتبرانی کیلگان ایدی. اوفا مسلمانلرینك اغنیا ومعتبرانی‌ده جییلغان ایدی. مجلسکه کباب تقدیم قیلنغاندن صوگره رسمی نطق وتبریکات باشلاندی. والی باشیلف جنابلری سویله‌گان نطقنده مسلمانلرنك دیندارلقلرن وطن ومملکتکه محبتلرن وپادشاه اعظم حضرتلرینه اطاعتلرن بیان قیلوب بوندن اوزینك فوق العاده ممنون بولغانن وبو خاصیتنك مسلمانلرنك اوزلری اوچون‌ده فائده‌لی اولاچقن، پادشاه اعظم وحکومت نظرنده تبعه ورعیه‌نك بارچه‌سی بر درجه‌ده مساوی ایدکن تفصیل ایتدی.

مفتی حضرت اوز نوبتنده مختصر بر نطق سویله‌ب اهل مجلسکه واطرافدن کیلگان وکیللرنك موکللری اولان روسیه اهل اسلامینه تبریکات اوچون تشکر قیلدی.

بو واده مدرس نورعلی حضرت عربچه الله تعالی‌نی اسماء حسناسی ایله حمد قیلدقدن صوگره پادشاه اعظم حضرتلرینه وعائلهٔ محترمه‌سینه خیر دعا قیلدی.

کامیتیت اعضالرندن واوفاده دعوا وکیللرندن ابراهیم اختمف روسچه مفتی حضرتنك مفصل ترجمهٔ حالن سویله‌دی. کامیتیت وبارچه اهل اسلام اسمندن حضرتنی تبریك قیلدی. اوفا مدرسلرندن ملا صابر حسنی مفتی حضرتنك ترجمهٔ حالن واهل اسلام فائده‌سینه قیلغان اشلرن ترکیچه صاناب چقدی.

قزان وکیللرندن احمدجان سیداشف روسچه بر نطق سویله‌ب اهل اسلامنك دولتکه صداقتن ووطنغه محبتن بیان قیلدی. اوك طرف گازیته‌لرده روسیه مسلمانلرینه اسناد قیلنغان پانتورکیزم وپانیسلامیزم کبی تهمتلر افترا دیدی.

گوبیرناتور جنابلری بو سوزگه بیك دقت قیلدی. مفتی حضرت ده خطیب افندیگه تشکر ایتدی. حقیقة برقارت آغزندن چققان بو سوزلر تأثیرلی اولدیلر. تعبیرده بعض قصورلری بولسه‌ده مضمون گوزل آگلاشلدی.

یولدز محرری ترکیچه مختصر بر سوز سویله‌ب مفتی حضرتکه قزان مسلمانلری اسمندن تبریك وتشکر اظهار قیلدی.

مفتی حضرتنك ٢٥ یل اچنده اهل اسلام اوچون قیلناچق خدمتلرنك همه‌سن مناسب وقتینه قاراب تدبیر ایله قیلوون، بعضلرن تعجیل وبعضلرن تأخیر قیلغانلغن وبو تأخیر اوزی بر تدبیر بولوب چغو احتمالن آگلاتدی. لمصلحة تأخیر قیلنغان اشلرنی اداقیلوب بتر واوچون اوزون عمر ومفتیلك منصب عالیینده اوزاق مدت دوام تله‌گانلگن بیان قیلدی. گرچه مسلمانلرنك ایدییالی منتخب بر مفتی تصرفنده بولو بولسه‌ده، حکومت عالیه‌نك موفقانه تعیینی سایه‌سنده سز محترملر منتخب مفتیلر قدر خدمت ایتدگز. یکرمی بیش سنه مقدم حکومت عالیه طرفندن رسما معین اولدیغگز زمان سزنی روسیه اهل اسلامی اجماع سکوتی ایله انتخاب قیلغان ایدی. بو ضمنی انتخاب اول وقتده ظاهر بولماسه‌ده، حاضر آچق ظاهر بولدی. ایشته ٣٦ ولایتدن بو مجلسکه بوقدر خلقنك جییلووی بوکا زور بر شاهددر. یاشاگز مفتی حضرت ویاشاسون روسیه مسلمانلری، دیدی.

مجلس یاننده عسکری موزیکه حاضر ایدی. مناسب وقتنده وطنمز روسیه‌نك رسمی آهنکن اوینادی. آخرده تفکیلف، وآشقازار کبی مشهور هوالرنی ده چالدی.

ساعت سیگزگه قدر دوام ایتکان بو مجلس بیك شادلق ایله منتظم صورتده کیچدی.

اوچنچی مکتوب.

٢١ نچی مایده اولان عمومی مجلس حقنده بر اجمال یازمش ایدم.

٢٢ نچی مایده اوفی یلغاسی ایله آق ایدل آراسنده داچالق میداننده صابان طوی بولدی. بونده بیك کوب تورلی مسابقه‌لر اجرا قیلنوب مکافاتلر بیرلدی.

میدانغه مفتی حضرت، قاضیلر هر طرفنك مهمانلری چقمش ایدیلر. اوفانك گوبیرناتوری ودوائر مأموریت مأمورلری‌ده حاضر ایدیلر.

میدانده یکرمی مڭ خلق بولووی تخمین قیلندی. مفتیگه دهوله‌گان طرفی باشقردلری طرفندن هدیه قیلنغان کییز اوُی میدانغه چغارلغان ایدی. ایونڭ اچنده یول محمد افندی آرسلانبیکف جنابلری اداره‌سنده قورایچی باشقردلر تورلی ملی هوالرنی اویناب خلق طرفندن کوب آلقشلرغه مظهر اولدیلر.

بونلرنڭ اوینلرن مفتی حضرت ایله برلکده گوبیرناتور جنابلری وسائر مأمورلرده کروب طڭلادیلر. تفکلیف، صاقمار وآشقازار کوُیلرن باشقرد آغزندن وقورایدن ایشتوده آیروچه براهمیت بار ایکان.

صابان طوی میداننده کییز اوُی اچنده اولان بوتماشا برنیچه مڭ یللردن بیرلی دوام ایتکان ملی برکانسیرتمز ایدی.

شول کون کیچ ساعت ۹ده عمومی کلوب زالنده اوفا یاشلری ادبیات کیچه‌سی یاصادیلر. خلق بیك کوب جییلدی. آق صاقاللیلردن باشقه بیك کوب ملا وایشانلر بوکیچه‌گه اشتراك ایتدیلر.

بونده یاش شاعرلرمزنڭ ملی شعرلری تورلی هوالرده اوقولدیلر. اوقوچیلرنڭ همه‌سی حاضروننڭ عمومی آلقشلرینه مظهر اولدیلر.

بومجلس ایسه، ملتمزنڭ یکرمنچی عصرغه موافق برکانسیرتی اولدی.

ادبیاتدن صوڭره صحنه‌گه «قزانغه سیاحت» تماشاسی قویلدی.

بوپییسه عمرنده هیچ بر مرتبه تیاترده بولماغان خلقنی فوق العاده کوُلدردی. اویناوچیلرنڭ همه‌سی روللرن گوزه‌ل اجرا قیلدیلر. وقتی ایله انتقادی یازلاچقدر.

ادبیات کیچه‌لرینڭ وتیاتر تماشالرینڭ نیدن عبارت ایکانلگن بلمه‌گان کشیلر اوچون بو کیچه بیك زور درس عبرت اولدی. مشاهده بالعیان تصور بالبیاندن کیلگان شبهه‌لرنڭ کوبسن دفع قیلدی. یولدز مخبری.

یو بیلی آتناسی.

۲٤نچی مایده سه‌شنبه کون قوطلوغ محمد میرزا آلکین‌ده مجلس بولدی مجلسده مفتی حضرت هم حاضر بولدی. شول مجلسده حسن عطا قاضی حکیمف‌نڭ دار المعلمین ایچون ۱۵ مڭ صوم بیرمه‌کچی بولغانن اعلام قیلدی، اوّلگی‌لر ایله‌ن دار المعلمین ودار المعلمات فائده‌سینه جمعسی ییتمش مڭ صوم اعانه وعده ایتولگانی بلندی. مجلسدن طوغری پاراخود پریستانینه توشدك یاکیمف‌نڭ لاطنیك اسملی پاخودی کیته‌رگه حاضرله‌نگان ایدی. پاراخود تمام طولغان ۱نچی و۲نچی کلاصلرده اورن قالماغان، اوّلگی کوندن یازدرب قویوومز سببلی بزگه برنچی کلاصدن کایوت میسر بولدی، کوب کشیلر اورن بولماغانلقدن کیته آلماینچه قالدیلر.

پاراخود اهلی کوبره‌گی ملالردن عبارت. ملالرنڭ هر نوعسندن بار. کوبسی ۳نچی کلاصده هم کوبسی اوفاده جمعیتلر بیك یخشی بولدی دیب دار المعلمین آچوغه قرار ایتولگانینه شادلق اظهار قیلوب تشکر ایته‌لر. دار المعلمین بولماسه قایتووی بیك کوڭلسز بولور ایدی دیلر. ته‌توش اویه‌زینڭ برفقیر امام اوزینڭ کیلگانینه بیك شادلانه «الحمدلله جمعیتلر کوردم اولوغلرنی کوردم بزنڭ ته‌توش اویه‌زنده ایکی آخوند بار هر ایکیسی بای بولسه‌لرده کیلورگه آقچه قزغانه‌دیلر، مینم برتین آقچه‌م بولماسه‌ده کشیدن بورچقه آلوب کیلدم، مونده‌ این عمر اچنده بربولاتورغان جمعیت که‌نیچك کیله‌ی قالورغه کیره‌ك» دیوب کیلگانینه تشکر ایته. مینزه‌له اویه‌زندن برملا، آیاغنده آق کیز قاطا موینونده شارف پاراخودنڭ اوستونه منگان قایغولی صورتده بوباشدن

بر باشقه یوری بزنڭ طوغریغه کیلگاچ بر آز سویله‌تمه‌کچی بولوب «نی حال حضرت کیفسز کورنه‌سز الله یوبیلی‌دن ممنون بولمادڭزمو؟» دیوب صورادم. «قهر صوقغان جدیدلر آخری اوزلری‌نکن اشله‌دیلر» دیدی. «حضرت نیك آلای دیسز بواش جدیدلردن گنه توگل اوزڭزده کورگانسز قدیمی‌لر هم دار المعلمین‌گه راضی بولدیلر حتی قزاندن بو اش‌نڭ خلافینه یعنی دار المعلمین‌نی بولدرماسقه تشی طرناغی ایله اجتهاد ایتمه‌کچی بولوب قارا خلقدن امضالر جیوب مفتی حضرتکه عریضه بیرمه‌کچی بولوب کیلگان معلوم کشی هم دار المعلمین ودار المعلمات نی بولدرو طرفینه قولن کوته‌ردی. قزاندن چقغانده دیانت دیانت دیب قچقرسه‌ده اوفاغه کیلگاچ دیانت‌نی اونوطدی. دار المعلمین‌گه خلاف پارتیه‌نڭ باشنده تورغان آغاچ آیاقلی ملا هم تریبوناغه چغوب دار المعلمین‌گه بز راضی فقط بو اش مسلمان فراکسیه‌سینه طابشرلسون دیوب سویله‌دی. اوّلده مدرسهٔ دینیه آچارغه کیره‌ك دیوچیلر هم صوڭندن اول سوزلرندن قایتدیلر همه‌لری دینی دار المعلمین‌گه راضی بولدیلر. مفتی حضرت اوزی هم اوّلدن دار المعلمین هم دار المعلمات تأسیسی‌نی بیك طالب ایکانلگی معلوم بولدی» دیدم. مینم بوسوزلرمه قارشی مذکور ملا «مفتی حضرت دار المعلمین‌نی طالب دیب یوقنی ئه‌یته‌لر، مفتی حضرت اوزینڭ دار المعلمین‌نی یاراتماغانلقن مجن قاضیغه سویله‌گان» دیدی. آڭا قارشی مین «یاراتماسه شول قدر بیرنی وقف ایته‌ر ایدیمو؟ اگرده مفتی حضرت دار المعلمین آچونی طالب بولماسه حسن عطا قاضی آنڭ اسمندن شوندا‌ین رسمی مجلسده مفتی حضرتنڭ مطلوبی اوشبو دیوب عامه آلدنده سویله‌ر ایدیمو، هیچ بر عقل ایه‌سی جائز کوررمو؟» دیدم. مذکور ملا اوز فکرنده دوام ایتوب «اول مجلسده شول طرف کشی‌لری کوبره‌ك ایدی. کامیتیت اعضالری اوزلری بارده جدیدلر بولغانلقدن خلاف طرفده بولغان کشی‌لرگه سویله‌رگه اختیار بیرمه‌دیلر. صابر حضرت هم محمودف بیك یخشی سویله‌سه‌لرده آلارغه دوام ایته‌رگه ایرك بیرمه‌دیلر، آلارنی مسقل ایتدیلر. مونه بز آولغه قایتقاندن صوڭ نی اشله‌رگه بلورمز، خلقدن امضا جییوب دار المعلمین بولماسون دیوب مفتی‌گه پراشینیه بیرورمز. دین ایچون طرشورمز مینیسترگه‌چه بارورمز» دیدی مین اول ملانڭ اوفاده بولغان مجلسلرده، جمعیتلرده حاضر بولا توروبده همیشه شول توبسز فکرده قرار ایتووینه تعجب قیلوب «حاضرده ملتمز ایچون دار المعلمین‌نڭ کیراکلگی قویاش شکللی ظاهر، هیچ بر دلیلگه‌ده حاجت یوق. رسمی مجلسده مفتی حضرت اسمینه دینی دار المعلمین آچوغه قرار بیرلدی. سز دینی دار المعلمین‌دن نیك قورقاسز؟» دیوب صورادم.

«مین براورص آتبا کاتدن صوراشدم دار المعلمین بولغاچ اول هیچده دینی بولمای ایکان. هم معلملر حاضرده ملالرغه قارشی کیله‌لر اوزلرینه پراؤالری بولغاچ آلار ملالرغه ایرك بیرماسلر اوزلری خوجه بولورلر» دیوب شونڭ کبی اساسسز سوزلر سویله‌دی. اوفاغه بارغان ملالر آراسنده اوشبو ملا کبیلر بایطاق بولسه‌لرده دؤاره‌نسکی صوبرانیه‌ده‌غی مجلسده اوزلری‌نڭ وجودلرن هیچ بر طریق ایله بلدرمه‌دیلر هیچ کم دار المعلمین‌گه قارشو سویله‌مه‌دی مفتی حضرتنڭ دار المعلمین آچونی طالب ایکانن بلگانلرندن صوڭ آنڭ خلافینه سویله‌رگه جرأت ایتمه گانلردر. اورنبورغدن برملانی دار المعلمین آچوغه بیك خلاف ایکان حتی مفتی حضرت آلدنده هم اوزینڭ خلافلقن

اظهار قیلغان دیوب سویله‌گان‌لر ایدی دؤاره‌نسکی صوبرانیه‌ده‌غی مجلسده اول ملا هم خلاف‌لغن بلدرمه‌دی فقط تریبوناغه چغوب «دار المعلمین بولسه دینی بولسون، اهل السنة والجماعت اعتقادینی اوقوتو هم شاکردلرنڭ ملی کییمده بولولری شرط ایتولسون» دیوب صوفیلق اظهار ایتدی. بز اوفاغه بارغان وقتده پاراخودده برنیچه قارت ملالر «یوبیلی مجلسده پرواز ایله موسی بیگییف‌گه کتاب یازارغه رخصت ایتولماسون دیوب مفتی حضرتدن صورایمز» دیوب شاپرلوب بارغانلر ایدی، رسمی مجلسده آنلرنڭ هم‌طنلری چقمادی. عبد الحق ملا «دار المعلمین‌گه پروغرام یاصاوچی هیئت اچنده پرواز بولماسون» دیوب باشده قچقرسه‌ده صوڭندن اول سوزن قایناروب آلوب کامیتیتدن عفو اوتندی. ینه بر ملا ضیاء الدین الکمالی (پرواز) افندینڭ قارشوسینه باروب (اوزی آنی طانومی بولورغه کیراك) «پروغرام توزوچیلر اچنده پرواز بولماسون دیانتلی کشیلرگه‌ بولسون بز آڭا راضی توگل» دیوب قات قات ئه‌یته، پرواز افندی اوزی بزگه طابا قاراب تبسم ایتکان حالده «اول اوزی هم بولمای اوزی هم راضی توگل» دیوب جواب بیره. لاطنیك پاراخودنده، ص. ای.

گاصودارستوٚینی صاوٚیتده تعلیم عمومی مسئله‌سی.

صاوٚیت‌نڭ ۲٦نچی مای مجلسنده روسیه‌ده تعلیم عمومی یاصاو حقنده‌غی لائحه قارالا باشلاندی.

مخصوص کامیسیه‌نڭ رئیسی فون‌کاوفمان بولائحه‌نڭ اهمیتن هم صوڭغی یللرده حکومتنڭ روسیه‌ده تعلیم عمومی یاصاو حقنده نیندی چاره‌لرگه تشبث ایتکانلگن بیان ایتدی.

فون کاوفمان ئه‌یته:

ایڭ اوّل مکتبلر چلته‌ری یاصاو، آنلرغه یاخشی معلملر هم موافق بنالر طابو اوچون آقچه صورالادر. مکتبکه ایڭ اوّل یاخشی معلم قویارغه کیره‌ك. چونکه یارتی آچ معلم قایده قیمتره‌ك هم آزراق اشله‌رگه ممکن، شول یبرگه بارادر. معلملر اوردنیکلك خدمتینه هم آراق کیبتلرنده خدمت ایته‌رگه قاچالر-دی. هم لائحه‌نی تیزره‌ك ماده‌ماده مذاکره قیلونی صوری.

معارف وزیری شؤارتس، بولائحه‌نی حاضروجودکه چغارونی بتونله‌ی ممکن توگلدی. بونڭ اوچون مالیه جهتندن بولغان کیمچیلکلرنی دلیل ایتوب کیتره.

معارف وزارتی قول آستنده‌غی مکتبلر ایله چیرکاو مکتبلری‌ده، شؤارتس‌نڭ فکرنچه مسئله‌نی بمك چیتنله‌شدره. دوما اوچ یل اچنده چیرکاو مکتبلرینڭ همه‌سن مینیستیرسکیگه ئه‌یله‌ندرورگه تلی. لکن صاوٚیت کامیسیه‌سی بوقرارغه قارشی طورا. اول تعلیم عمومی اوچون تعیین ایتلگان ۱۰ میلیون صومنی سینودایله معارف وزارتینه بوله‌رگه تلی. لکن بونڭ اشنڭ فائده‌سینه بولووی بیك بعید. سینودتحتنده‌گی مکتبلر ایله معارف وزارتنده‌گی مکتبلرنی برگه اشله‌تو مطلوب برلسه‌ده، بونلرغه برچیك قویارغه کیره‌ك. لائحه‌ده فائده‌لی اشلر کوب بولسه‌ده، بتونله‌ی قبول ایتلورلك توگل‌دی. شونڭ اوچون شؤارتس، اشکه ضرر ایتودن قورقوب، دوماده قبول ایتلگان روشچه‌ده هم کامیسیه قرار بیرگانچه‌ده بولائحه حقنده طاوش بیره آلمایاچغن سویلی.

کامیسیه‌نڭ داکلاچیسی ایزؤولسکی لائحه‌نی مدافعه قیلا.

کیچکی مجلسده پروتویبری بوتکیؤیچ، کامیسیه قولنده استاتیستیکه‌غه بنا قیلغان دلیللر بولمیچی طوروب، مسئله‌نی برگنه یاقدن حل قیلغان دیب طابقانلقدن، لائحه‌نی یاگادن کامیسیه‌گه طابشرونی معقول کوره. بوندن باشقه ینه برنیچه کشی بوفکرنی تقویه قیلوب، قایسی قارشی کیلوب سویله‌گاننڭ صوڭنده مسئله طاوشقه قویلا. هم ٤٤ طاوشقه قارشی ۵۲ طاوش ایله لائحه‌نی یاگادن کامیسیه قاراوینه طابشرورغه قرار بیرله.

شرق مسئله‌سی ویاؤروپا.

فرانسوز مؤرخلرندن برسی «دنیاده شرق مسئله‌سی دیگان نرسه‌یوق. شرق مسئله‌سی دیگانلری هیچ شرقغه عائد مسئله توگل. اول صاف غرب مسئله‌سیدر» دیگان ایکان. بیك طوغری سوزدر. چونکه شرقده بر آزغنه مسئله قوزغالدی ایسه اول اشکه غربده‌گی هربر دولتلر اوزلرینڭ منافعن حمایه ایدواوچون اشکه کیلوب قاتوشالر. کوبدن توگل بالکانده قانلی صوغشلر باشلانو احتمالی کورینه باشلاغاچده هر مملکتده‌گی گازیته‌لر بومسئله‌گه یاؤروپا حکومتلرینڭ نیندی کوز ایله قاراولرندن بحث ایته باشلادیلر. هربرسی ترکیه‌دن بحث ایته‌رگه طوتوندیلر. آنلر بو اشکه ملیت روحی بیررگه طرشسه‌لرده هرقایوسینڭ مقصودی حاضرگی کونده یاؤروپاده موجود حکومتلرنڭ منافعن کوزه‌تودن عبارت ایدی.

روسیه بوحقده ترکیه‌گه تأثیر ایتدی. بونڭ ترکیه‌گه کیڭاش بیرووی روسیه اوچون فائده‌لی بولغان بر مقصدقه خدمت اوچون توگل ایدی. اول اوّلده گیچه بالکان یارم آتاونده‌غی حکومتلرگه خیرخواه بولغانلغندن غنه بوندی کیڭاشلرنی بیردی. بو کیڭاشنڭ موفقیتسز چغووی تأسف ایده‌چك حاللردندر. روسیه حکومتی بیوك بر پادشاهلق هم بالکانده‌غی اصلاویان حکومتلرن حمایه ایدوچی برحکومت بولدقندن، کچکنه گنه بر اصلاویان حکومتینه کیله‌چك زور خوفلرنی طوقتاتونی اراده قیلدی. فرانسیه‌ده بوحقده روسیه طرفداری بولدی چونکه ترکیه‌نڭ بالکان اسلاؤیانلرن جیڭوب قوت کسب ایدووینه فرانسیه‌نڭ رضا بولوا احتمالی یوق هم مارو‌ك مسئله‌سنده روسیه‌نڭ فرانسیه‌نی حمایه قیلغانلغی اوچون‌ده روسیه طرفداری بولمیچی حال یوق. گیرمانیه، روسیه‌نڭ قاتشووینه البته‌قرن کوز ایله قارادی بونلر نوتابیر وحقنده بیرلیندن کیڭاش آلماغانلقغه اوبکه‌له‌دیلر. بونلرنڭ اوبکه‌ولرینڭ معناسی بار، چونکه گیرمانیه ترکیه ایله دوستلانوب اتفاق قیلوا اوچون حاضرله‌نه. گیرمانیه اوچون ترکیه‌گه دوست بولوده کوب فائده‌لر بار. ترکیه میدانی گیرمانیه سوداسی اوچون زور بازاردر. شولای بولغاچ آنڭ کوبدن توگلگنه بحث ایدلگان روسیه وگیرمانیه دوستلغن اونوتوب روسیه‌گه آچولانمی حالی یوق.

آفستروؤینگریه‌ده روسیه‌نوتاسندن ناراضیلق کورسه‌تدی. چونکه بوسنیه وهرسه‌کنی اوزینه قاراتقاندن صوڭ آڭار روسیه دوستلغینڭ لزومی قالمادی. آفستریه‌نڭ بوندن صوڭغی پلانی نیچك ایتوب بولسه‌ده سلانیککه باروب چغودر. بالکان یارم آتاونده‌غی اسلاؤیان حکومتلرینڭ قوتله‌نوی آنڭ پلانینه طوغری کیلمیدر. شول سببدن روسیه طرفندن بالکانده‌غی اسلاؤیان حکومتلرینه ایدلگان یاردملر آفستریه کوزینه دشمانلق بولوب کورینه‌در.

آنگلیه حکومتی نیچه یللر ترکیه محبی بولوب یورگان ایدی، حاضرگی کونده بونڭ‌ده محبتی کیمودی. حاضر آنگلیه ترکیه‌گه آچقدن آچق دشمانلق اظهار قیلماسه‌ده دوست توگلدر. بونڭ دوست توگللگینڭ سببی، بردن ترکیه‌ده گیرمانیه تأثیری قوتله‌نگانلگندر. ایکنچیدن آنگلیه حکومتی ترکیه‌گه تیزدن تقسیم ایدلوب

یاؤروپا حکومتلری قطارندن چغاریلاچق برحکومت دیب قاریدر. آنگلیه حاضرگی کونده بالکان حقنده‌غی معاهده‌لرنی صاقلاو طرفداری توگلدر. معاهده‌نی صاقلاو فقط گیرمانیه فائده‌سینه‌غنه بولاچاغن آنگلیه بیك یاخشی آڭلیدر.

ایتالیه‌نی‌ده ترکیه‌گه دوست دیب ئه‌یتوب بولمی چونکه اول‌ده آلبانیه‌ساحللرن اوزقول آستینه آلورغه سعی ایته. شول سببدندرکه ایتالیه قورال‌هم کشیلر یبه‌ره‌رو ایله آلبانیه فتنه‌لرینه یاردم ایته. لکن آفستریه وگیرمانیه ایله آرالرنده اتفاق بولغانلقدن ترکیه‌گه قارشی سوزسویله‌رگه جرأت ایته آلمی.

ترکیه‌نڭ آلبانیه مسئله‌سنده قاطیلق کورسه‌توی، چورنا گوریه‌نی قورقتوی، گریتسیه‌گه‌دائم بوزرق کورسه‌توب طورولری هرقایوسی‌ده آنڭ گیرمانیه دوستلغینه اشانغانلقندن کیلگان براشدر.

«ر. او.»

خارجی خبرلر

آلبانیه ـ آلبانیه‌ده ترکیه حکومتینه قارشی عصیان قیلغان آرناودلر اوزلری اوچون، طوسسی اسملی کشی تحت ریاستنده موقت حکومت تأسیس ایتکانلر هم اوشبو حکومت آناودلرغه وچیت مملکتلرنڭ چورناگوریه‌ده‌غی ایلچیلرینه اوشبو مفهومده تنبیهنامه‌لر طاراتقان: «موقت حکومت اوزینڭ اویوشقانلغن اعلان ایته. اوزلرن مدنی صانی طورغان آرناودلر عثمانلیلر خلافینه چوالولر چغارغان‌ایدیلر. حاضرده آنلر الوغ اسکندربك‌نڭ قارالی وقزللی فلاگی آستنده اوزلرینه حریت هم استقلال آلورغه‌تلیلر. بزنڭ پروگرامده بر آتانڭ بالالری اولان مسلمانلرده، خریستیانلرده برتیگز بولاچق. تمام استقلال آلغاندن صوڭره آلبانیه‌نی نیچك اداره قیلو حقنده فکرمزنی بیان‌ایته‌چکمز» دیگان‌وتنبیه‌نامه سنده حاضرگه‌قدر فتنه‌لرگه قاتشماغان آرناودلرنی‌ده عصیان قیلورغه اوندگان.

موقت‌حکومتنڭ رئیسی‌طوسسی ۳۵یاشلر چاماسنده ایتالیه‌ده اوقوغان آدؤاکات هم ترکیه‌گه دشمان‌مشهورگاریبالدی‌طرفداری ایکان. بوسنه‌قش کوننده قاراطاوده‌طروب، ترکیه‌گه‌قارشی‌اوزینه‌یاردمچیلر حاضرله‌گان.

صوڭغی کونلرده موقت حکومتنڭ آرناودلرغه‌یاردم ایته‌راوچون، ایتالیه‌ده‌فدائی عسکرلر جیغان‌مشهورگاریبالدی‌غه‌مراجعت ایتوب، آلبانیه‌غه کیلوون اوتنگانلگی تیلیگراف خبرلرنده کورندی.

موقت‌حکومتنڭ طاراتقان تنبیهنامه‌سی تأثیرسزقالماغان. ۳۰مڭ قدر خلقلی میربدیت قبیله‌سی‌ده‌عاصیلرغه‌قاتشقان آنلرنڭ ۳مڭ قدریسی مسلمان وقالغانلری کاتولیکلردن عبارت‌ایکان. شویله‌ایسه‌ده آلبانیه‌ده ترك عسکرلرینڭ کوندن کون موفقیت قازانا بارغانلقلری‌تیلیگراف‌خبرلرندن آڭلاشلا. بوکونلرده ترکیه‌نڭ عسکرلری بیك قانی صوغشقاندن‌صوڭره قارابورش‌دیگان‌بیرنی عاصیلر قولندن آلغانلر. فتنه‌چیلر شول اورنده‌بیك‌کوب‌مقتول‌ومجروحلر قالدروب قاچارغه‌مجبوربولغانلر. بوکوؤیك‌یازیتسیه‌سی‌ایله رابش‌طاوی‌ده ترکلرطرفندن ضبط ایتلگان. یاڭادن‌یاڭا قبیله‌لرنڭ عصیان قیلولری‌حقنده خبر آلنغانلقدن، ترکیه حکومتی شوکت‌طورغودپاشا کامانداسنده‌غی عسکرلرنی ٦۵مڭگه‌طوترورغه قرار بیرگان.

صوڭغی تیلیگراملرغه قاراغانده میربدیت‌قبیله‌سی‌نی سببدندر، طاو آرالرینه قاچوب کیتکان.

ترکیه و بلغاریه ـ حدودده‌گی صاقچی عسکرلرینڭ آراسنده مصادمه واقع بولو سببلی ترکیه‌هم بلغاریه حکومتلری بر برسینه آچولانشقانلقلری گازیته‌مزده یازلغان ایدی. بلغاریه‌نڭ استانبولده‌غی سفیری

«آگینتستوا» نڭ مخبری ایله سویله‌شکان وقتده اوشبو اختلافنڭ ترکیه هم بلغاریه‌نڭ زور درجه‌لی آفیسه‌رلرندن صایلانغان قاتش کامیسیه‌نڭ قاراوینه طابشرلاچغن هم نزاعنڭ قطعی صورتده حل قیلنوون امید ایتکانلگن اعلام قیلغان.

ترکیه‌وچورناگوریه – عثمانلی هم قاراطاو حکومتلری آراسنده بو آراده اختلاف ینه‌دن زورایورغه طورا. بوندن الك آلبانیه‌ده عاصیلرنی تأدیب قیلغان وقتده ترك عسکرلرینڭ آتقان پوله‌لری چورناگوریه اچینه‌ده کرگان ایکان. بواش آنده‌غی کشیلرنی بیك آچولاندرغان. شول سببدن آنلر ترکیه ایله صوغشورغه حاضرله‌نه باشلاغانلر. بیرلین گازیته‌لری آلبانیه اشلری حقنده بیك قورقنچلی خبرلر یازالر. حاضرگی کونده آنده‌غی عاصیلر ترك عسکرلرینه قارشی طوبلر استعمال ایته باشلاغانلر. آنلرغه طوبلر بیروده چورناگوریه‌دن شبهه‌له‌نه‌لر. قاراطاونڭ کارولی نیکولای بوندن صوڭره بیوك دوستلرنڭ سوزلرن طڭلامیچه ترکیه ایله صوغشاچغن هم فرصتدن استفاده ایتوب، آلبانیه‌نڭ بعض ییرلرن قاراطاوغه قاراتاچغن اعلام قیلغان ایمش.

آؤستریه گازیته‌لری آلبانیه عاصیلرینه آچقدن آچققه یاردم ایتکانلگی اوچون، چورناگوریه‌نی عیبله‌ب یازالر. «میر یدیت قبیله‌سینڭ فتنه‌لرگه قاتشووینه آنڭ قوترتووی سبب بولدی» دیلر.

حاضرگی کونده قاراطاو حکومتی عسکر هم صوغش کیره‌کلری جییا باشلاغان.

فاس – فاسقه عسکر کرتو خصوصنده فرانسیه هم ایسپانیه حکومتلری آراسنده اختلاف چققانلغی معلومدر. فرانسیه، فاس اچینه عسکر کیترگانلگی اوچون، ایسپانیه‌غه آچولانغان ایدی. ایسپانیه‌نڭ باش وزیری کانالیخاس گازیته مخبرلری ایله سویله‌شکان وقتده حکومتینڭ فاسقه عسکر ییبه‌رودن مقصودی فتنه‌لرنی باصو بولغانلغن وآندن بیر آلو فرضنده توگل ایکانلگن اعلام قیلغان.

◆◆

فرانسیه گازیته‌لری مه‌کینس شهرنده اوزن سلطان دیب اعلان ایتکان مولای الیاس‌نڭ یاوروپالیلر خلافینه دین صوغشی آچارغه قرار بیرگانلگن یازالر. لکن اول خبرنڭ فرانسیه عسکرن فاسده اوزاغراق طوتار اوچون، چغارلغان بولووی احتمال.

پورتوگالیه – پورتوگالیه‌ده اوچریدیتلنوی صابرانیه‌غه صایلاولر همان دوام ایته. کوب ییرده جمهوریت طرفدارلری غالب بولالر. موقت حکومتنڭ اوچریدیتلنوی صابرانیه‌جییلوب بتکاچ، چیرکه‌ولرگه خصوصی کشیلر طرفندن وصیت طریقنچه قالدرلغان ۱۱۰ میلیون صوم آقچه هم ییرلرنی خزینه ملکینه آلو مسئله‌سن قاراتورغه قرار بیرگانلگی تیلیگراملرده کورندی.

یاپونیه – یاپونیه حکومتی اوزینڭ فلوطن قوّتله‌ر اوچون، بیك زور اجتهاد صرف ایته. صوغشدن صوڭ برنیچه برونینوس اشله‌توب صوغه توشورگان ایدی. بو کونلرده بحریه وزارتی ۲۵٫۶۰۰ طون آورلغنده ینه‌دن بیك زور برونینوس اشله‌تورگه قرار بیرگان. روس - یاپون صوغشی زماننده آلغان «پولتاؤا» برونینوسن‌ده «طانگو» اسمی ایله توزه‌تدروب صوغه توشورگان. اوشبو برونینوس اوّلده ساعتینه ۲۷ چاقرم مسافه‌نی قطع قیلا طورغان بولغان ایکان. حاضرده بر ساعتده ۳۱ چاقرم یوری باشلاغان.

فرانسیه – پارلامینتینڭ اوب ولایتن شامپانسکی رایوننڭ چغارونی معقول کوررووی سببلی اچملك یاصاوچیلرنڭ چووالولر چغارولری همان دوام ایته.

بو کونلرده اوب ولایتنده اچملك یاصاو ایله شغلله‌نوچیلر ینه‌دن بیك زور نمایشلر یاصاب، اول اشکه پروتیست اعلان ایته‌رگه قرار بیرگان ایدیلر. آنلرنی طاراتقان وقتده پالیتسه ایله ایکی آراده مصادمه‌ده واقع بولغان ایدی. اوشبو سببدن فرانسیه‌نڭ وزیرلر کابینیتی شامپانسکی یاصالا طورغان ییرلرنی ایسکیچه قالدروحقنده اجتهاد ایته‌رگه، اگرده مقصودی وجودکه چقماسه، استعفا قیلورغه قرار بیرگان.

زلزله – بو آراده آمیریکه‌ده میکسیکه جمهوریتنده بیك قوّتلی زلزله بولوب، بر نیچه شهرده بیك کوب یورط هم چیرکه‌ولر ییمرلگان. زلزله وقتنده باریسی ۱۳۰۰ کشی هلاك بولغان.

داخلی خبرلر

حکمگه بیرو – سیناتور نیدگارت‌نڭ قراری بوینچه پیتربورغده ۳۵ کشی حکمگه بیرلگان. بو کشیلر خزینه تیمر یوللری اداره‌سنده، صویوللری اداره‌سنده، پیرم وغرب جنوبی تیمر یوللری اداره‌سنده‌گی اینژینیرلر وپیتربورغ شهر اداره‌سنده خدمت ایتوچیلردن عبارتدر. تفتیش صوڭنده مذکور کشیلرنڭ بایتاق خیانتلری معلوم بولغان. شونڭ اوچون حاضر همه‌سی حکمگه بیرلگانلر.

زلزله‌لر – اوتکان کونلرده اوشبو ییرلرده زلزله بولغانلغن خبر ایته‌لر:

باکوده ایرته ۳ ساعت ۱۸ مینوتده ۱۰ سیکوند مقدارنده ییر سلکنو حس ایتلدی. بر نیچه بنا ضررلاندی.

شیماخاده ایرته ۲ ساعت ٤۰ مینوتده قوّتلی دولقون شیکللی زلزله حس ایتلوب، غربدن شرققه طابا ییر آستندن طاوشلانوب کیتدی.

دربندده تونله ۳ ساعت ۱۵ مینوتده قوّتلی گنه ییر سلکنو حس ایتلدی.

محکمه اشلری – پیتربورغ آکروژنی صودنده ؤانله‌رله‌رسکی‌لرنڭ اشلری ۳ نچی مایده باشلانوب ۲۶ سنده تمام بولدی. بو اشنڭ نیدن عبارتلگی وقتنده «یولدز»ده خبر ایتلگان ایدی.

معیوبلر باریسی ۱۱ کشیدن عبارتدر. باشنده طوروچیلر آتالی اوغللی ؤانله‌رله‌سکیلردر. ؤلادیمیر ؤانله‌رله‌رسکی اوغلی دمیتری ؤانله‌رله‌رسکی ایله برگه‌له‌شوب پالاك کنه‌زلرندن باگدان آگینسکی اسمندن دمیتری فائده‌سینه یالغان وصیت یاصاوده عیبله‌نوب حکمگه بیرلگانلر ایدی. بواشده ؤانله‌رله‌رسکیلرگه بیگره‌ك یاردم ایتوچیلر کاتولیك کشیشی دامبروؤسکی، دؤوره‌نیین پرانیؤسکی، پریسه‌ژنی پاؤیرننی پیلیتسکی هم دلوگالیتسکی‌در.

بو حکمنڭ بار اهمیتی پیتربورغ اکابیرینڭ اوزلرینڭ سوزلری اوتو هم الوغلقلرندن استفاده قیلوب، میلیونلر حقنده نیندی خیانتلر قیلورغه حاضر ایکانلگن کورسه‌تو اوچون زور بر رسمدر.

۱۱ معیوبنڭ ۱۰ سی ده محکمه‌ده وصیتنڭ ساخته‌لگن یاخود ساخته ایکانن بلمیچه اش قیلغانلقلارن اقرار قیلدیلر. فقط میخالوؤسکی اسملی‌سی گنه حکمنڭ آخرینه قدر وصیت چن دیب باردی.

معیوبلرنی پیتربورغنڭ ایڭ مشهور آدؤوکاتلری، حتی محکمه‌گه بیك سیره‌ك چغا طورغان آدؤوکاتلر مدافعه قیلدیلر.

محکمه‌ده حکم دوام ایتکان وقتده پیتربورغ اکابیرینڭ ایکنچی تورلی ئه‌یتکانده آریستاکراتیه‌سینڭ عائله اشنده‌گی بایتاق سرلری معلوم بولدی. مثلا دمیتری ؤانله‌رله‌رسکی ؤلادیمیر ؤانله‌رسکی نڭ نظاما طوغان بالاسی بولمیچه، صوڭندن غنه نظاملاشدرلوب بالالققه یازلغان ایکانلگی معلوم بولدی.

پروکارور ۱۶ ساعت مدتنده سویله‌ب معیوبلرنڭ آدؤوکات کازاندزییف‌دن باشقه همه‌سن عیبله‌ب سویله‌دی.

پریسه‌ژنی زاسیداتللر بر نیچه ساعت مذاکره قیلغانلق صوڭنده قارت ؤلادیمیر ؤانله‌رله‌رسکی، آلشیؤسکی، کازاندزییف هم پرونیؤسکی‌نی عیبسز طابدیلر.

امادلوگالیتسکی‌نی ۳ یل یارمغه مانکیؤیچ ایله میخالوؤسکی‌نی اوچر یلغه آریستانتسکی آتدیلینیه‌گه یابارغه حکم ایتدیلر. لکن بونلرنڭ اوّل حبسخانه‌ده اوطورغانلری‌ده حساب ایتله‌چك. یعنی کوبمی اوطورغان بواسه‌لر، شول قدر وقت جزالری کیمتله‌چکدر.

دمیتری ؤانله‌رله‌رسکی ۲ یلغه، دامبروؤسکی ایله پارشیؤسکی ۱۶ شار آیغه، پیلیتسکی ۸ آیغه حبسخانه‌غه یابلورغه حکم ایتلدیلر.

لکن پریسه‌ژنی زاسیداتللر پادشاه حضرتلرینه مراجعت ایتوب دمیتری ؤانله‌رله‌رسکی‌نڭ جزاسن کیمتونی پادشاه حضرتلرندن اوتنورگه قرار بیردیلر.

مدافعلری پاروکه‌غه آلوب دمیترنی قوتقارونی صوراسه‌لرده محکمه قبول ایتمه‌دی.

اوچو آتناسی – پیتربورغده هواده اوچو آتناسی تمام بولدی. ایڭ کوب پریز آلغان کشی قزانلی ؤاسیلیف بولدی. اول باریسی ۱۰۶۶۰ صوم پریز آلدی. آندن قالایفیمف – ۹۰۷۵ صوم، لیبدف – ۳۸۰۰ صوم، شیؤالیی – ۳۷۷۵ صوم، سیگنو – ۱۷۰۵ صوم، کامپو اسیپیو – ۱۰۰۰ صوم، اسمیت ۳۸۵ صوم، سریدینسکی ۱۰۰ صوم پریز آلدیلر.

ؤاسیلیف حاضر بو پریزلری ایله روسیه‌ده‌گی اوچوچیلرنڭ برنچیلرندن حسابلانورغه تییشلیدر. بوڭا قدر یفیمف برنچی بولوب کیله ایدی.

ؤاسیلیف‌که گاتچینه‌ده هواده اوچو کورصنده معلملك اورنی تقدیم قیلنغان. هم اول حاضر شونده یاڭا اوچارغه اویره‌نوچیلرنی اویره‌تورگه طوتنغان.

اطراف خبرلری

یانغن – اداره‌مزگه امام میر عابدجان حسنف جنابلرینڭ یازووینه قاراغانده ۱۸ نچی مایده کوندزگی ساعت ۱۱ نچیده بوگورسلان اویه‌زی قامشلی آولده بیك قوّتلی یانغن چغوب، بر ایکی ساعت اچنده بر محلّه‌ده ۳۰۰ قدر یورط، مسجد ومدرسه هم آول کشیلرینڭ آشلقلری یانوب تلف بولغان. بیك قوّتلی ییل بولو سببلی نه‌رسه‌لرنی چغارورغه ممکن بولماغان. چغارغانلری‌ده اوط کیلوب توشکانلکدن، یانوب بتکان. یاڭاردن ضررلانغان کشیلر هیچ برنه‌رسه‌سز آچ ویالانغاچ قالغانلر. همتلی افندیلردن مذکور بیچاره‌لر فائده‌سینه یاردم ایتولرن اوتنه‌لر. اعانه بیرورگه تله‌گان کشیلر اوشبو آدریس ایله ییبه‌رسونلر:

Бугурусланъ Самар. губ. Ст. Сосн. вол. дер. Камышли муллѣ Хасанову.

تورلی خبرلر

دوما اعضالغندن استعفا قیلغان مانتؤیل اورنینه ؤیلنه گوبیرناسندن دیپوتات صایلاو ۹ نچی اییونگه، پسکوف گوبیرناسندن تکاچوف ایله لاؤرینؤسکی اورنینه – ۱۹ نچی اییونگه تعیین ایتلدی.

عسکریه وزیری صوخوملینف اقصای شرقدن دیوروب پیتربورغه قایتدی.

صلیب احمر جمعیتی عسکریه وزیری ایله کیلشوب، آلتی یل اچنده زاپاس صالداتلردن ۷ ملڭ زاپاس سانیتار یاصارغه قرار بیرگان. صانیتارلققه فقط خرستیانلرغنه قبول ایتله‌چکلر.

سالسکی اوکروگده، کارالکوف نام بایڭ ایمینیه‌سینه نامعلوم آدملر هجوم ایتوب ۳٬۵۵۵ صوم آقچه هم تورلی قوراللر طالاب کیتکانلر. براشچی مجروح بولغان.

شویا – پاؤلؤو هم سمبر آراسنده تیمر یول صالو اوچون یول قارارغه اینژینیرلر کیلگانلر.

پیرمده روننی کاماندیرغه آتقان برانت اسملی بر یفریتر آتوب اولترلورگه حکم ایتلگان.

پیتربورغده زور کریمل سراینده‌غی کلاداؤیلر خزینه آقچه‌سی صاقلاو اوچون تعیین ایتلگان. بو کلاداؤیلر یانغن و باشقه جهتلردن خوفسز ایکان. حاضرگه قدر بو کلاداؤیلرغه ۹۰۰ میلیون صوم آلتون آقچه کیترلگان.

الوغ ییکاتیرینه وقتنده ترکیه‌گه هجرت ایتکان روس کازاکلری یاڭادن روسیه‌غه قایتقانلر. بونلرنی باتوم شهرنده عسکری مأمورلر وشهر اهالیسی بیك الوغلاب قارشی آلغانلر.

خارکفده شهراورتاسنده برچیرکه‌ونی باصقانلر.

پینزه گوبیرناسنده، استیپانفکه اسملی آولده ۹۰ یورط، ایگن آنبارلری مکتب وباشقه بنالر یانغان. محلی بیر خوجه‌لری یانغان کشیلرنی بوش آشاتو اوچون اوچ آشخانه آچقانلر.

ییکاتیرینصلاف تیمر یولنده «دالومیت» هم «پرودؤایا» استانسه‌لری آراسنده یوك توؤیه‌گان پویزده هلاك بولوب، ۹ ؤاگون واتلغان.

کافکاز شهرلرنده‌گی وکیللرنڭ چوما وخالیرغه قارشی چاره‌لر طابو حقنده مذاکره ایته‌ر اوچون تبریز شهرنده اسیزلری باشلاندی. اسیزگه باریسی ۱۵۰ دن آرتق کشی اشتراك ایتوب، رئیسلککه کافکاز جانشینی صایلاندی.

نوؤو نیکالایؤسکی، آدیس، مه‌له‌که‌س، ریبنسکی هم آتکارسکیده یاخشی یاغمورلر یاوب ایگنلرنڭ چیبه‌رله‌نوب کیتکانلگن خبر بیره‌لر.

پیتربورغ ایله موسکؤا آراسنده اوچقچلر ایله بولاچق اوزش مناسبتی ایله روسیه‌ده اشله‌نگان اوچقچلرغه کونکورس‌ده یاصالاچقدر. یاخشی کورلگان آیروپلانلرغه اوچ درجه‌هدیه بیرله‌چك: برنچیگه اون، ایکنچیگه بیدی واوچنچیگه اوچ ملڭ صوم.

خیرسون اویه‌زنده، کیسله‌کوفکه دیگان ییرده بر چیرکاونی طالاغانلر. چیرکاو صاقچیلرندن ایکی کشی اوترلگان.

کافکازده کونلر بیك صالقن. عسکری گروزینسکی تیمر یولی بوینده قار یاوا.

روسیه ایله قتای آراسنده یاڭادن نزاع چقغانلغن نیمس گازیته‌لرینڭ مخبرلری پیتربورغدن خبر بیره‌لر. قتای حکومتی روسیه حکومتی تله‌گانچه، ۱۸۸۱ نچی یل یاصالغان روس – قتای معاهده‌سن وجودکه چغارورغه قارشی طورا ایکان.

خارکفده بر بانکه‌نڭ دیریکتوری یالغان چیك ایله میژدونارودنی بانکه‌لردن ۱۵۰ ملڭ صوم آقچه آلوب قاچقان.

آستراخانده نشر ایتله طورغان «قزاقستان» گازیته‌سینه باکولی مشهور حاجی زین العابدین تقییف بر ملڭ صوم اعانه ایتکان.

قوچقارده ۱۲ نچی مایده آنگلیچان شاخته‌سی یانوب ۸۰۰ اشچینڭ اورنسز قالغانلغن «وقت» گازیته‌سینه خبر بیره‌لر.

پریسکده اشله‌وچی مسلمان آغای انیلر بیك اوکایسز حالگه قالغانلر.

قزان خبرلری

دوما مجلسی – شهر دوماسینڭ ۲٤ نچی مایده بولغان مجلسنده ایڭ اوّل پریستانلرنی اصلاح ایتو مسئله‌سی مذاکره‌گه قویلدی.

پاراخود خوجه‌لری پریستانلرگه یاقن ییرلرنی قوم باصو سببلی ایدلنڭ صایغا باروودن هم اوزاقلامی پاراخودلرغه پریستانلرگه کیلورگه ممکن بولماباچغندن شکایت ایتوب، شهر اداره‌سینه مراجعت ایتکان ایدیلر. مجلسده سویله‌نگان سوزلردن پریستانلرنی توزه‌تدرور اوچون، شهرنڭ کاسسه‌سنده بر تیین‌ده آقچه‌سی یوقلغی معلوم بولدی. بایتاق مذاکره ومباحثه‌دن صوڭره شهر دوماسی اوسیه‌ده‌گی قوملرنی بتروراوچون، ییر قازی تورغان ماشینا قویونی اوتنوب، یوللر وزارتینه هم یوللر اداره‌سینه مراجعت ایته‌رگه قرار بیردی هم پیتربورغه کیتکان شهر رئیسی بیکیتف‌که تیلیگرام ییبه‌روب، اگرده یوللر وزیری ماشینا قویو مصارفن صوراسه، شهر آقچه‌سندن توله‌رگه آلونی اوتندی.

صوڭره شهرنڭ ۱۹۱۱ نچی یلغی واردات ومصارف اسمیته‌سی حقنده مذاکره باشلاندی. اسمیته‌ده بو سنه ۲٤۰ ملڭ صوم قدر آقچه‌نڭ مصارفقه ییتمه‌یه‌چگی بیان ایتلگان ایدی. یاڭاغنه پیتربورغدن قایتقان دیپوتات گودنیف مصارفقه اول قدر کوب آقچه ییتمه‌گان وقتده اسمیته‌نی تصدیق قیلو نظام بوینچه ممکن بولماغانلغن اعلام قیلدی.

– «بولماغان آقچه‌نی مصارفقه تعیین ایته‌رگه دومانڭ حقی یوق. اسمیته‌ده وارداتده، مصارفده برتیگز بولورغه تییشلی. شول سببدن مین بو مجلسکه اشتراك ایته آلمیم» دیدی. آندن باشقه‌ینه‌دن برنیچه گلاسنینڭ سویله‌ولرندن بو سنه شهرنڭ راسخودقه ٤۰۰ ملڭ صوم، کیله‌سی یلده کازارمالر اوچون آلغان بورچلرنی صالغاچ، میلیون یارم صوم آقچه‌سی ییتمه‌یه‌چگی آڭلاشلدی. مجلس رئیسلك قیلوچی اوسیپوف اسمیته‌نی شهر رئیسینڭ قوشوب قالدرووی بوینچه قاراتورغه قرار بیرگانلگن سویله‌دی. گودنیف:

– «اسمیته‌نی تصدیق ایتو لازم بولسه، راسخودلرنی کیمتوب، یاکه داخودلرنی آرتدروب، برتیگز یاصارغه کیره‌ك» دیدی.

اوسیپوف اسمیته‌نڭ شوشی حالنده یاکه بر آز اوزگارتلوب، سه‌شنبه کون ۳۱ نچی مای مجلسنده قارالاچغن اعلام قیلدی وشونڭ ایله اول کونگی مجلس یابلدی.

باقچه‌لر حالندن – بعض ایسرکلرنڭ شهر باقچه‌لرینه کروب ترتیبنی بوزوب یورولری، چه‌چه‌ك وگللرنی یولقولری هم بعض خاتونلرنڭ باقچه‌لرغه اتلر آلوب کرولری معلومدر. باقچه‌لرنڭ صاقچیلری آنلرغه قارشی طورودن عاجز بولغانلر ایکان. باقچه‌لر کامیسیه‌سی صوڭغی مجلسلرینڭ برسنده بو مسئله‌نی اعتبارغه آلغان هم باقچه‌لرده ترتیب بوزوب یوروچیلرنی پالیتسه یاردمی ایله تأدیب قیلو حقنده پالیتسه‌میستر جنابلرینه مراجعت ایته‌رگه قرار بیرگان. بوندن الك دیرژاؤین باقچه‌سینه کرگان براتکه تیگان اوچون، برنیچه کشی قاراولچینی طوتوب قیناغانلر ایکان. کامیسیه بواشنی پالیتسه آرقلی تیکشرتورگه قرار بیرگان.

ایتچیلر حالندن – بو کونلرده قزانده ایت ایله صاتو ایتوچی سوداگرلردن ۱۰ کشی گوبیرناطور جنابلرینه مراجعت ایتوب، حیوانلر صویا طورغان ییرده‌گی ترتیبسزلکلردن شکایت ایتکانلر. آنده‌غی خدمتکارلر ایتچیلرنڭ مای هم ایتلرن هرکون اوغرلاب طورالر ایکان. آنلر شکایتنامه‌لرنده بوندی ترتیبسزلك سببلی بیك کوب ضرر کورو-

لری ایله برابر ایت بهاسن کوته رورگه مجبور بولولرن بیان ایتکانلرهم آنده ترتیب یاصارغه طرشونی گوبیرناطور جنابلرندن اوتنگانلر.

تیمر یول مسئله سی - سبر تیمر یولن قزان آرقلی ییبه‌رو حقنده اجتهاد ایته‌ر اوچون، شهر دوماسی، ولایت زیمستواسی، بیرژا کامیتیتی، میشچانسکوی صابرانیه هم هنر مندلر جمعیتی طرفندن پیتربورغه وکیللر کیتکانلـگی گازیته‌مزده یازلغان ایدی. شهر اداره‌سینه بوخصوصده بیکیتف دن آلنغان تیلیگرامده ٢٨نچی مایده مینیستر حضورینه کره‌چکلری هم برنچی ایيونده تیمر یول کامیسیه‌سینڭ مجلسی بولاچغی بیان ایتلـگان.

یاڭا تیمر یوللر - قزان - ییکاتیرینبورغ یولن صالورغه اجتهاد ایتوچی موسکوا - قزان تیمر یولی جمعیتی بو کونلرده ینه‌دن باشقه‌ییرلرده تیمر یوللر صالدرورغه موافق اورنلرنی مهندسلر چغاروب تیکشرتورگه قرار بیرگان. بو خصوصده ترتیب قیلنغان لائحه‌لر آراسنده یرمولین - نیژنی - سیرگاچ - آلاطر - کینیل هم نیژنی - قزان یوللری ده بار ایکان.

شهرنڭ بورچلری - بو کونلرده شهر اداره‌سی کازارمالر صالدرورغه اوستلرینه آلغان بابیتسکی هم برونغه آلتی آیده توله‌و شرطی ایله ینه‌دن یوزمڭ صوملق ۋیکسل بیرگان. شهرنڭ کازارمالر صالدرو اوچون آلغان بورچلرینڭ بارسی بر میلیون‌ده، ٢٠ مڭ صومغه طولدی ایندی. ایيون آینده شول اوق کازارما مصارفلری اوچون ینه‌دن بر نیچه مڭ صوم بورج آلورغه کیره‌ك بولاچق.

وحشت - ٢٦نچی مایده کیچکی ساعت ١٠لرده بالق بازارنده برخاتوننڭ: «مالاینی ئوتردی!» دیب قچقرغان طاوشی پالیتسه‌نڭ هم اورامده‌غی کشیلرنڭ دقتلرن جلب ایتکان. آنلرخاتوننڭ کورسه‌تووی بوینچه بیرگمان یورطینه بارغانلر ایکان. آنده ایکمه‌ك پشرتوچی آرتیوخین اسملی آدمنڭ اوزنده خدمت ایتوچی مالایلردن برسن بیك قاتی قیناب باشن یارغانلغی هم ته‌نینڭ باشقه ییرلرن‌ده ایمگه‌توب بترگانلـگی معلوم بولغان. جییلغان کشیلر کوچکه آیروب، وحشینی چاستقه، مجروح مالاینی شاموف شفاخانه‌سینه ییبه‌رگانلر.

اوغرینی قولغه آلو - اوتکان سنه ولییف فامیلیه‌لی قاراق پچه‌ن بازارنده کاله‌گیننڭ ماگازینندن ١٥٠ صوملق کون طاوارلری اوغرلاب قاچقان ایکان. بو کونلرده پالیتسه طرفندن قولغه آلنغان.

موقت محرر: علی اصغر کمال الدینف

Временный редакторъ Г. Камалютдиновъ.

یولدز کتبخانه‌سی

«یولدز» کتبخانه‌سی طرفندن اوشبو کتابلر نشر قیلنمشدر:

٢٠) (میزان الافکار) عربی العباره منطق جدید کتابیدر. بو کتابده علم منطق قاعده‌لری یاۋروپا دارالفنونلرینڭ فلسفه شعبه‌سنده تدریس قیلنمقده اولان ترتیب، اصطلاحات اوزره بیك ییڭل اسلوب ایله بیان قیلنمشدر. قواعد جدیدهٔ منطقیه‌دن ماعدا علم روح وعلم مباحثه‌نڭ مهم مسئله‌لرینی وفنون ومعارفنڭ تقسیماتینی شامل (٢٠٨) صفحه‌لك بر کتابدر . . . بهاسی (٥٠) تیینلر.

٢١) (ترجمان روسی) تدریجی وعملی طریق اوزره روسچه سویله شورگه وروس کتابلرینی مطالعه قیلورغه اویره‌تمك اوچون مکالمهٔ روسیه مجموعه‌سیدر. بهاسی ٢٥ تییندر.

بو کتابلر اوچون یولدز اداره‌سینه توگل، قزان کتابچیلرینه مراجعت ایتمه‌لی.

١) تورکی صرفی ٢) تورکی نحوی

یولدز کتبخانه‌سی طرفندن اوشبو اسملرده تاتار تورکیسی اوچون مکمل گراماتیکه نشر قیلندی. ایللیشه‌ر صفحه‌لك بو کتابلرنڭ بهالری ١٠-١٢ تییندر. بو کتابلر ابتدائی مکتبلر اوچون تألیف قیلنمش ایسه‌لرده، یاش وقتده علم صرف وعلم نحو اوقوماغان کشی اوچون برقات هر برن کوروب چغو لازمدر. تورکی گراماتیکه‌سن بلوعربچه وروسچه گراماتیکه‌لرنی یاخشی بلوواڭلاوغه سبب بولاچقدر. عرب وروس گراماتیکه‌لرن بلگانلرده ادبیات عالمینه کروده بو کتابلودن مستغنی توگللردر. کتابچیلرده صاتلا.

«یکرمی برنچی عصرنڭ عجائبی»

هر بر مشهور کتابچیلرده فقط ١٦ تیین برابرینه صاتلادر. طوغری یولدز اداره‌سندن صوراتورغه ممکن.

ایکی یاتاۋلی یاڭا یورط صاتلا هم اجاره‌گه بیرله. یاڭابیسته‌ده اسمسز طقرقده بازانف یورتی. شونده‌وق دورت رابوچی آتلار صاتلا. بهالرن یۋانگلیستوفسکی اورامده بازانف یورتندن بلشورگه.

موزیکالنی ماستیر علاج الدین عین الدین اوغلی سیفوللین قزانده توزه‌تله‌در هر تورلی اوزی اوینی طورغان اوین ماشینالری. گرامافون وباشقه اوین قوراللری. یاصالادر اوین قوراللری اوچون یاڭا کالیوصالر هم تورلی میغانیزملر. آدریس:

Казань, Евангелистовская ул., д. Исхака Мавликеева Гилязетдину Гайнутдиновичу Сайфуллину.

Номера „Болгаръ"

همه نومیرلر ماسلنی کراسکه ایله بویالغان، الکتریق ایله یاقترتله باریله جاتوله. جاعتلری ایله کیلوچی مسلمانلرغه آیرم شیرمه‌لی نومیرلر، خاتونلر ایرلر ایچون آیرم جای بده‌رلر حاضرلنمشدر نومیرده پوچته تیلیغراف وباشقه یومشلر ایچون خدمتکارلر اطاعتلی خادم وخادمه‌لر موجوددر ایکی زورزالده هروقت مسلمان، روس وترکیه غزیته وژورناللری موجوددر. آشخانه ماهر آش پشوچیلر اداره‌سنده بولوب هروقت حفظ صحت که موافق طعاملر حاضرلنه. بوفیتده هرتورلی مینیرالنی صو وقواصلر باردر. نومیرلر ٥٠ تییندن باشلاب اوچ صومغه قدر. آیلقلاب کیلشو ایله. مال آلوب کیلوچیلرگه اسقلادلر حاضردر.

تیلیفون نومری ٧٤٨ حرمتلو مشتریلرمزنڭ قوهٔ روحیه‌لرینی اویغاتوو قوهٔ سمعیه‌لرینی خوشلاندرور اوچون خصوصی صورتده حاضرلنگان اوین ماشیناسی زالنی تزیین ایته‌در.

عصر کتبخانه‌سینه ١٢-١٣ یاشلك روسچه تاتارچه یازا بله طورغان مالای کیره‌ك.

شرقی قازلق کارخانه‌سی

Восточная колбасная

برنچی مرتبه اولارق مسلمانلر آراسنده ٥٠ تورلیله‌ب قازلق، کالباسا، ماسدرما پشکان ویشه‌گان کاپچونی قازلقلار یاۋروپا اصولنده حاضرله‌نمکده‌در. بیك چیستا وبیك اهمیت بیرلوب حفظ صحت که موافق روشده حاضرله‌ندگنده، آلوچیلرمزنڭ ممنون بولونده شبهه ایتمیمز. کارخانه‌مزده هرتورلی زاکازلر قبول ایته‌مز هم چیتدن صوراوچیلارغه صومینه ٢٥ تین زاداتکه ییبه‌رگانلرگه نالوژقیلوب‌ده یباره‌لدر. ته گان کشلرگه پریسکورانت بوش یباره‌لدر. شعبه‌سی: اوسیه‌ده ۋولۋسکی هم صامالیوت پریستلری آراسنده.

Казань, Евангилистовская ул. домъ Сабитова, Абдулла Кильдишевъ.

مارینبادسکی چای

مشهور مارینباد طاغلرینڭ یمشلرندن اشله‌نگان فائده‌لی بر دوادر.

روسیه‌ده صاتو اوچون داخلیه وزارتینڭ طبیه شعبه‌سی طرفندن ٤٤٩٥ نچی نومیر شهادتنامه آلنمشدر. بوچای کاتارژیلودکادن، اچ کیودن، گیمیروی (بواسر) دن، اچه‌گیلرنڭ ضعیفلگندن، آش قازانینڭ ناچارلغندن، باش آورولرینه سبب بولغان اچ آورولرندن قوتلو اوچون بیك فائده‌لیدر. سیمروگه قارشی برنچی دوا، زوررلر هم بالالارنڭ اچلرن یومشاتو اوچون ایڭ اعلا علاجدر.

هر بر طارتمانڭ اچنده بو دوا حقنده تفصیللی معلومات بیرگان یازولری بار. بهاسی بر طارتماسی ٧٥ تیین. چیتکه اوچ طارتمادن کیم هم برصوم زاداتکه‌سز ییبه‌رلمی. قزانده پچه‌ن بازارنده طارگوۋو پرامیشلینی پادۋاریه‌ده شاکربیکبوف مغازینده صاتلادر.

Казань, Торгово-Промышл. Подворье Шакиру Бикбову.

Автомобили „ЛОРЕЛЕЙ" آفتامابیللر

هرتورلی یابق آچق فاصونده برنچی درجه‌ده طاوشسز برنچی درجه‌ده طازا راصخودی بیك ایکانوملی

قزان، صمار، اورنبورغ هم اوفا غوبیرنالرینه صاتار اوچون پریدستاۋیتلللری:

طارغاوی دوم برادران کریموفلر قزانده بهالرنی هم پریسکورانتنی صوراڭز.

آدریس: Казань Бр. Каримовымъ

قزانده سینتراللنی مانوفاکتورنی ماغازین عین الدین مؤمنفنڭ

محترم مشتریلرینه اعلان قیله‌دور آقمولللا اوبلستی پیترپاول شهرنده‌سینتر ۋوسکریسینسکی اورام احمدجان شفییف یورطنده تیز کوندن شولوق سینتراللی مانوفاکتورنی ماغازین اسمنده شعبه آچلاچق مغازین هم ماستیرسکوی پرالومنی اورامده اوز یورطنده تیلیفون نومری: ٨٢٧

قزاننده بازار بهالری:

٢٨ نچی مای‌ده

یلقی یال، قویرق ایله	٦ صوم	٨٠ تین
قوری صغر یوطی	١٦	—
چی صغر یوطی	—	—
قوری باشماق یوطی	١٥	—
ویمتکه یاباغه	٣	٨٠
آیویکه قوری یوطی	٢٧	٥٠
چی آیویکه یوطی	—	—
بالوی قوری یوطی	١٩	٥٠
بالوی چی یوطی	—	—
صارق تکه‌سی	—	٧٥
قوری صارق روسکی	١	—
چیرکاسسکی صارق	١	٢٠
[illegible]		٩٠
جال قوری یوطی	١١	—
قل قوری یوطی	٢٣	٢٥
یورصق	١	٥٠
بقار	٢	—
موئی طای	٣	٥٠
آق کوهن		—
قوری	—	—
صان مای یوطی	٦	٨٠
چی مای یوطی	—	—
آرش اونی		٧٠
بولاقی صولی	—	٥٥
میرکانسکی صولی	—	٦٠
صارق ایتی یوطی	—	—
قوی مای یوطی	٨	٢٠
شیکر یوطی	٥	٣٠
آق مامق	٤٤	—
سیری مامق	٤٠	—
قازیونی ایری	٨	—
قازیونی واق قاوریسز	١٢	—
چی قه‌مکی	١٧	—

یاڭا بیسته‌ده مالی سیمبیرسکی اورامده اوته‌میشق زاۋودینه قارشی برقاطلی بیك زور باقچه‌لی هم مونچالی بر یورت اجاره‌گه بیرله هم مشتری طابلسه آرزان بهاغه صاتلا. بهاسن شریف موسین ورثه‌لرندن بلشورگه.

معلمه کیره‌ك

بوغوروسلان اویازی آولده ٨-٦ بالانی جای بوینه اوقوتورغه. یول هم آنده تورو راصخودی همه‌سی اوزمدن بولوب وظیفه آیغه ١٠ صوم. آدریس اداره‌ده

فیرمه‌مز ١٩٠٩ سنه قزان ۋیستاۋکه‌سنده زور آلطون میدال آلدی.

مغازینلرمزده هر وقت آرزان بها ایله صاتلمقده‌دور: چن کینیل هم یفه‌ك ایله چیگلب اشله‌نگان اعلا طاقیه هر تورلی کله پوش، فس هم قالفاقلر، چن انجیلی کله‌پوش وقالفاقلرده اشله‌ب بیورگه زاکاز قبول ایتامز.

صومینه ٢٥ تیین زاداتکه ییبه‌رگان مشتریلرمزگه هرطرفقه پوچته هم کانطورلر ایله نالوژنی پلاتیوژ قیلوبده هیچ توقفسز ییبه‌رمز.

سودامزنڭ باشلانووی ١٨٦٨ سنه‌ده. تیلیفون نومری ٧٧١.

عین الدین ثابتف

گلاونی اسکلادمز قزانده تیخۋینسکی اورامده اوز یورطمزده.

آتدیلینیه‌مز پچه‌ن بازارنده مسجد آستنده یارمینکه‌لرده:

مکاریه‌ده مسجد قارشوسنده اوزکستمزده ١٢ نچی و ١٤ نچی نومرلرده. اربیده‌گاستینو ره‌ده. بوکمه، مینزه‌له، بری، اوفی، استرلطاماق، بله‌به‌ی، سمبر، چالی وغیرلرده.

آدریس: Казань, Главный Складъ Гайнутдину Сабитову.

Восточные номера. شرق مسافرخانه‌سی

قزانده پچه بازارنده برنچی درجه‌ده تمیز ومزین شرق مسافرخانه‌سی پوچته، تیلیگراف وبانکه‌لرگه یاقن اورنده طرامۋای یولی بوینده‌در. طهارةخانه‌سی جلی، ایرلر وخاتونلر اوچون آیرمدر. آشلری مسلمان پۋار اداره‌سنده حفظ صحتکه موافق روشده حاضرله‌نه‌در. بوفیتنده مینرالنی طاتلی صولر صاتلادر. زالنده تورلی مسلمان کویلری اوینالوب طورادر. ایشك آلدنده ماللر قویار اوچون اسکلادلری باردر. یوموش اوچون خادم وخادمه‌لر حاضردر. نومر بهالری ٥٠ تییندن باشلاب ٢ صوم ٥٠ تیینگه قدردر. تیلیفونی ١٠١٣ نچی نومرلیدر.

Редакторъ-Издатель Ахмедъ Низамовичъ Максудовъ. مطبعهٔ کریمه قزان. Казань Электро-Лито Типографія и Словолитня Т.Д. „Бр. Каримовыхъ"